

BESTRIJDING DER TUBERCULOSE ALS VOLKSZIEKTE.

Ter voldoening aan het verzoek om mijn meening in zake het voorstel „*Arnhem en O.*”, en mijn opmerkingen omtrent de prae-adviezen van dr. HEIJERMANS en dr. POLAK DANIELS kenbaar te maken, zij het mij vergund dit zoo kort mogelijk te doen, zonder op de argumenten der prae-adviseurs afzonderlijk in te gaan.

1. Aangezien de instelling van de „commissie van onderzoek naar de wijze van bestrijding der tuberculose als volksziekte *en tot reorganisatie der N. C. V.*”¹⁾ feitelijk enkel het gevolg is geweest van niets anders dan „een huiselijken twist in den boezem der N. C. V.” (over de tot dusverre gevolge wijze van bestrijding, over de leiding en de organisatie der N. C. V.), was het m. i. beter geweest, indien de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst zich officieel niet met de oplossing van dezen twist had ingelaten.

2. Nu dit eenmaal was geschied, stond de officieele vertegenwoordiger der Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst in zijn prae-advies niet meer geheel objectief tegenover het voorstel „*Arnhem en O.*”.

3. Dat de Ned. Vereeniging voor Paediatrie en de A. N. V. „Het Groene Kruis” het wenschelijk hebben geoordeeld een eigen rapport over de tuberculose-bestrijding te doen uitbrengen, om uit hun vereenigingen de communis opinio te doen kennen, mag toch voor de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst allerminst reden zijn, zelf het niet te doen. Integendeel: het is reeds meer dan tijd, dat eindelijk eens de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst zich officieel en zelfstandig met dit vraagstuk bemoeit, en qua talis het *leidend beginsel bij de praktische bestrijding der tuberculose als volksziekte* aangeeft, omdat aan al de gezamenlijke artsen — van den eenvoudigen plattelandshuisarts tot den bacterioloog-specialist — in de oplossing van deze materie nog steeds de meest belangrijke rol van allen toekomt. Men bedenke hierbij, dat het rapport der N. C. V.-commissie wordt uitgebracht aan den Raad van Bestuur der N. C. V., en niet aan de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst, en dat dit dus ook niet officieel aan de beoordeeling der afdelingen, noch aan die der algemeene vergadering wordt onderworpen (evenmin bijv. als het rapport van de Ned. Vereeniging voor Paediatrie).

4. Punt 3 klemt des te meer, omdat de minister van binnenlandsche zaken heeft toegezegd bereid te zijn een staatscommissie in te stellen, en vooral ook, omdat hij bezig is een „tuberculose-wet” te ontwerpen. Gelijk ook bij het ontwerpen van de ziekte-verzekerings- en invaliditeits-wet is geschied, en bij de praktische toepassing hiervan juist ook met het oog op de tuberculosebestrijding alsnog zal dienen te geschieden, dient ook met de voorbereiding van dit alles de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst officieel zich tijdig in te laten, van haar inzichten te doen blijken, en niet in het achterste gelid te staan, afwachtende de dingen, die komen zullen.

5. Komt aan de N. C. V. de „centrale organisatie der tuberculosebestrijding”, aan de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst komt „het aangeven van het leidend beginsel”. Wordt met de inzichten, wenschen en belangen der artsen, welke enkel uit het maatschappij-rapport kunnen blijken, meer rekening gehouden, dan zal ook van hen meer actieve medewerking verwacht kunnen worden.

6. Op grond van bovenstaande acht ik het zeer wenschelijk het voorstel „*Arnhem en O.*” te steunen.

Uithuizen, 10 Juni 1918.

F. TIJDENS.

DE SPECIALISTEN EN DE MAATSCHAPPIJ.

I.

Met geweld wordt zelden wat goeds bereikt. In het vorig nummer van dit *Tijdschrift* lezen wij, dat de Amsterdamsche Specialisten-Vereeniging op een vergadering besloten

¹⁾ Niet, gelijk dr. POLAK DANIELS in het laatste nummer schrijft: „commissie tot reorganisatie van de bestrijding der tuberculose”.

heeft het lidmaatschap dier vereeniging onvereinigbaar te verklaren met het Maatschappij-lidmaatschap. Dit lijkt op geweld en is een vijandige daad. Op de vergadering was slechts een derde der Amsterdamsche specialisten tegenwoordig. Laten wij hopen, dat de anderen bij het referendum, dat nog gehouden zal worden, het voorstel zullen afwijzen. Laten wij verder hopen, dat op de a. s. algemeene vergadering der Nederlandsche Specialistenvereeniging een gelijkloidend besluit eveneens zal afgestemd worden. Wat men met dergelijke vijandige actie tracht te bereiken, zal des te verder af komen te liggen. Het gaat in ons gilde als met de thans strijdende volkeren. Een klein groepje extremisten dwingt de groote massa tot een strijd, die bij wat goeden wil en wat minder wantrouwen niet behoefde te komen. Indien men kalm het Utrechtsche voorstel, dat op de jongste buitengewone algemeene vergadering werd ingediend, naleest, zal men ontwaren, dat op eenvoudige wijze de zaak opgelost kan worden. De geheele z. g. achteruitzetting der specialisten komt, tot haar ware afmetingen teruggebracht, neer op enkele fouten, begaan door de C. O. in de ziekenfonds-actie. Dit zou, als het Utrechtsche voorstel aangenomen werd, niet meer mogelijk zijn, aangezien de daarin genoemde C. Z. ook specialisten in haar bestuur zou krijgen.

De specialisten moeten niet voorbijzien, dat het feit van afstemmen der reorganisatievoorstellen niet rechtstreeks tegen de specialisten bedoeld is geweest, maar tegen de algeheele omverwerping van het bestaande Maatschappijstelsel.

Mocht onverhoopt de actie der uiterste groepen der specialisten slagen, dan voorzien wij, dat een malle toestand zal ontstaan. Een deel zal bij de Maatschappij blijven, zooals bijv. eerst-ondergeteekende, die dan bedanken zal voor het lidmaatschap van de Algemeene Nederl. Specialistenvereeniging. Deze Maatschappij-leden zullen zich in de Maatschappij organiseren, waarschijnlijk op de Utrechtsche wijze, en de anderen staan daar tegenover. Wat er dan van een strijd naar buiten tegen een georganiseerde groep terecht zal komen, leeren ons de gevolgen der Russische splitsing. Doel van dit schrijven is dan ook, onze speciale collega's, voor zoover zij lid zijn van de Algem. Ned. Special.-Vereeniging, te bewegen tegen de voorgestelde statutenwijziging te stemmen en, als deze onverhoopt mocht worden aangenomen, lid van de Maatschappij te blijven, terwijl wij de andere specialisten-Maatschappij-leden bezweren kalm den loop der zaken af te wachten, teneinde het specialistenvraagstuk in dit organisme op een bevredigende wijze op te kunnen lossen.

Utrecht,
10 Juni 1918.

C. E. BENJAMINS.
A. DE KLEIJN.

II.

De buitengewone vergadering van 2 Mei te Amsterdam nam een besluit, dat naar mijn meening tegen de belangen onzer Maatschappij gaat. Zij verwierp de voorstellen, die den specialisten binnen de Maatschappij een eigen vereenigingsleven en behartiging van eigen belangen waarborgt, zoover het algemeen geneeskundig standsbelang het gedooft.

Ik wil alleen voor verdere handeling mijn gedragslijn van het begin af aangeven en doortrekken. In 1913 diende ik bij mijn mede-hoofdbestuursleden een voorstel in, dat beoogde verandering te brengen in de samenstelling van ons hoofdbestuur. Dat voorstel gaf een groepsvertegenwoordiging aan, voornamelijk met het oog op de belangen der huisartsen-zielenfondsgeneesheeren. Sindsdien groeide bij mij de overtuiging, dat onze Maatschappij, die in de laatste 15 jaren een snelle ontwikkeling doormaakt, omdat zij schade had in te halen, binnen haar kring, in eigen vereenigingsleven een scheiding in min of meer zelfstandige groepen met federatieven band zal moeten verwezenlijken, wil zij alle geneeskundigen van ons vaderland, tot een gezamenlijk doel, ook in de naaste toekomst, verbonden kunnen houden. Met die overtuiging gaf ik in 1917 denkbeelden aan, die uitgang werden voor voorstellen, die het hoofdbestuur van 1917, voorgelicht door een commissie, ontwierp en die het hoofdbestuur van 1918 indiende, doch niet tot de zijne maakte. Mijn denkbeelden gaan verder dan die voorstellen: gaan tot rechtsverleening onder bepaalde waarborgen, aan alle groepen, die dat voor